

[Birthe Wetlesen.]

dette forslag og i øvrigt, som det fremgår af, hvad jeg har sagt, også over for lovforslaget som sådant.

Rosing: Det skulle ikke være mærkeligt, når jeg indleder mit indlæg under førstebehandlingen af dette lovforslag med at sige, at jeg ikke alene er glad for, at nærværende lovforslag er kommet frem i denne samling, men også er glad for forslagets bestemmelse, som er et klart udtryk for, at vi i Grønland langt om længe vil komme tæt op ad den danske lov om folketingsvalg og folkeafstemning, forudsat at det foreliggende lovforslag kan få tilslutning i det høje ting.

Som tingets ærede medlemmer ved, har spørgsmålet om en kontinuerlig grønlandsk repræsentation i det høje ting haft min store interesse, og det er mit mål at opnå en ordning, der sikrer vore mandater på lige fod med de øvrige medlemmer med hensyn til rettidig indtræden i arbejdet efter et folketingsvalg.

Det foreliggende forslag til lov om ændring af lov om folketingsvalg i Grønland indeholder flere bestemmelser, der dels kan siges at være betydningsfulde skridt, dels kunne give anledning til eventuelle betænkeligheder med henblik på lovforslagets gennemførelse.

I den højtærede ministers skriftlige fremsættelse af lovforslaget står der, at landsrådet på sin ordinære samling i 1963 har drøftet udkastet og foretaget en række ændringer, som dels muliggør, at valg i Grønland i videre omfang end hidtil kan afholdes på samme dag som i den øvrige del af riget, dels vil bringe større overensstemmelse mellem de danske og de grønlandske valgeregler. Dette kan vi alle være enige om, og jeg vil håbe, at denne opfattelse vil føre os til en enstemmig vedtagelse.

Jeg vil herefter knytte nogle bemærkninger til enkelte bestemmelser i lovforslaget.

Som bekendt er der fra 1. januar 1963 indført en almindelig folkeregisterordning i Grønland. Dette gør det muligt, at valglister over de til folketinget stemmeberettigede personer kan udarbejdes hvert år fra og med 1. januar 1965, så listerne vil være klar, såfremt der med kort varsel skulle blive udskrevet valg til folketinget. Denne kommende ordning bliver et stort skridt fremad

og medfører en i hvert fald teoretisk løsning af problemet, således at et valg kan afholdes på samme dag i Grønland som i det øvrige rige, specielt når der er tale om en valghandling, der sker i sommerhalvåret.

Men desværre kan hverken folketinget eller en lov have indfyldelse på Grønlands lunefulde klima i vinterhalvåret og heller ikke ændre landets langstrakthed og dets geografiske placering. Vel kan man foretage valg midt om vinteren, men kun med besvær, som ikke kan forstås af denne lovgivende forsamling, simpelt hen fordi tingets ærede medlemmer ikke har haft lejlighed til at opleve, hvordan en grønlandsk vinter kan arte sig. I tilfælde af at man hernede udskriver valg midt om vinteren, og at vi også følger med deroppe, vil vi ifølge den nugældende lov prøve på at samle valgmateriale til valgbestyrelsen i Godthåb, og derefter sendes det herved til godkendelse af folketingets udvalg til valgsprøvelse. Dette er nærmest umenneskeligt. Vi kommer ikke et skridt videre i vore bestræbelser for at opnå en rimelig ordning, hvis ikke det høje ting i forståelse af de helt anderledes forhold deroppe vil gå ind for den ordning, at tinget godkender grønlandske medlemmers valg midlertidigt på grundlag af telegrafisk materiale med en senere påfølgende endelig godkendelse. Det er en af to mulige løsninger af problemet. Den anden mulighed ligger i grundlovens § 32, stk. 5, hvori der står:

„Der kan ved lov gives særlige regler om færøske og grønlandske folketingsmandaters ikrafttræden og ophør.“

Men på grundlag af mine to tidligere til ministeren stillede spørgsmål vedrørende løsning af dette spørgsmål har jeg fået den opfattelse, at man ikke er interesseret i at gennemføre en lov herom.

Derfor er det min opfattelse, at den foreløbig eneste løsning på problemet må være, at grønlandske medlemmer får en godkendelse af deres valg omtrent samtidig med deres kollegers på grundlag af telegrafisk materiale — forudsat at der er overvejende sandsynlighed for, at valgbehandlingen er i orden — så de valgte medlemmer fra samme tidspunkt kan være med i lovgivningsarbejdet. Det kan siges, at en sådan eventuel ordning vil være et brud på den gældende lovs bestemmelser eller på tingets princip